Teoston näkemykset tekijänoikeuslain muutosesityksistä (HE 43 ja 313/2022 vp)

Liikenne- ja viestintävaliokunta 13.1.2023

Antti Härmänmaa
Laki- ja kansainvälisten asioiden johtaja, Teosto ry

MUSIIKKI ON VOIMA TEOSTO

Teosto pähkinänkuoressa

- Musiikin tekijöiden ja kustantajien tekijänoikeusjärjestö
- Noin 38.000 valtakirjaa kotimaisilta säveltäjiltä, sanoittajilta, sovittajilta ja musiikkikustantajilta
- Yli 80 edustussopimusta ulkomaisten tekijänoikeusjärjestöjen kanssa
- Korvaustuotot 70,1 milj. euroa ja kokonaisjako oikeudenhaltijoille 61,3 milj. euroa (2021); *ennuste 2022: 80,4 /70,9 milj. euroa*
- Toiminnan kulut 13,7 % tekijänoikeuskorvaustuotoista (2021)

TEOSTO

Miksi tekijänoikeuslain 6 a luku tarvitaan

- Kasvava osa musiikin kulutuksesta tapahtuu alustapalveluissa, kuten YouTube, Facebook ja TikTok, joihin kuluttajat lataavat teoksia toisten kuluttajien saataville
- Alustapalveluilla ei ole ollut velvollisuutta maksaa tästä toiminnasta tekijänoikeuskorvauksia musiikin oikeudenhaltijoille
- DSM-direktiivin artiklan 17 mukaan **verkkosisällönjakopalveluilla on tekijänoikeudellinen vastuu** välittämistään sisällöistä sekä velvollisuus **hankkia lupa teosten käyttöön**
- Uusi 6 a luku korjaa ns. **arvokuilun** ja vahvistaa musiikin tekijöiden neuvotteluasemaa suhteessa ylikansallisiin alustapalveluihin

TEOSTO

Kannatettava lähtökohta: 6 a luku toteuttaa artiklan 17 tarkoituksen

- Teoston näkemys alkuperäisestä esityksestä (HE 43/2022 vp)
  - 6 a luku on kokonaisuutena toimiva ja toteuttaa kansallisen sääntelyn artiklan 17 tarkoituksen ja sanamuodon edellyttämällä tavalla sekä EU:n yleisen linjan mukaisesti
  - Kun 6 a luku toimeenpannaan artiklan 17 mukaisesti, se on myös perusoikeudellisesti tasapainotettu (EUT:n Puola-tuomio 26.4.2022)
- Täydentävä esitys (HE 313/2022 vp) **vastaa asianmukaisesti** PeV:n esittämiin huoliin 6 a luvun vaikutuksista sananvapauden käyttämiseen ja perusoikeuksien välisen tasapainon toteutumiseen
  - 55 e ja 55 f §:iin esitettyjen muutosten taustalla on artiklan 17 ja EUT:n Puola-tuomion huolellinen analyysi
    - ➢ 6 a lukuun ehdotettu sääntely on **välttämätön** artiklan 17 toimeenpanemiseksi
    - ➢ Puola-tuomion mukaan artiklan 17 mukainen sääntely on **EU:n perusoikeuskirjan** 11 artiklan mukainen

TEOSTO

6 a lukua koskevat muutokset (HE 313/2022 vp)

- 55 e § (Teosten laillinen käyttö palvelussa)
  - HE: poistetaan 1 momentista **tarpeettomana** viittaus sitaattia ja parodiaa koskeviin pykäliin
  - **Teoston näkemys:**
    - **Kannatamme ehdotusta**. Muutos on tekninen ja selventävä.
- 55 f § (Toimenpiteet laillisen käytön varmistamiseksi)
  - HE: mainitaan 1 momentissa palveluntarjoajan käytäntöjen lisäksi myös laillista käyttöä varmistavat palveluntarjoajan käyttämät **menettelyt** ja lisätään **viittaus** 55 e §:ään
  - **Teoston näkemys:**
    - **Kannatamme ehdotusta**. Muutokset tarkentavat sääntelyä.
  - HE: poistetaan 2 momentin säännös **automaattisten estämiskeinojen** käytön edellytyksistä ja lisätään sen tilalle viittaus, jonka mukaan 6 a luvun säännösten soveltaminen ei saa johtaa verkkosisältöjen **yleiseen seurantaan**
  - **Teoston näkemys:**
    - **Kannatamme ehdotusta**. Alkuperäinen 2 momentti ei perustunut direktiiviin ja myös Puola-tuomion perusteella estämiskeinojen toteutus kuuluu palveluntarjoajan harkintaan sekä palveluntarjoajan ja oikeudenhaltijoiden välisen yhteistyön piiriin

TEOSTO

Ehdotuksemme 5.5.2022 (HE 43/2022 vp)

- **55 b § (Oikeudelliset lähtökohdat)**
  - Muutetaan **vastuun alkamisajankohdaksi** se hetki, kun palveluntarjoaja **antaa yleisölle pääsyn** käyttäjien palveluun lataamiin teoksiin
  - Sisällytetään pykälään myös teosten **yleisön saataviin saattaminen**
  - Esimerkki: *"Palveluntarjoaja suorittaa yleisölle välittämisen tai yleisön saataviin saattamisen, kun se antaa yleisölle pääsyn käyttäjiensä palveluun lataamiin tekijänoikeudella suojattuihin teoksiin tai muuhun suojattuun aineistoon.*
- **55 j § (Oikeus kohtuulliseen hyvitykseen)**
  - **Poistetaan pykälä, koska**
    - **direktiivi ei edellytä** hyvitystä
    - käyttäjällä ja palveluntarjoajalla on mahdollisuus saada tekijältä **vahingonkorvausta** (55 k §:n 3 momentti)
- **23 a § (Teoksen käyttö parodiassa)**
  - Rajataan 23 a § koskemaan direktiivin mukaisesti **vain verkkosisällönjakopalveluita**
  - Tarkennetaan parodiarajoituksen soveltamisen **hyvän tavan mukaisuuden** kriteerit

TEOSTO

Verkkolähetysdirektiivi

- **25 h § (Radio- ja televisiolähetysten edelleen lähettäminen)**
  - ”Kaapeleitse” –sanan poistaminen selventää edelleen lähettämisen teknologianeutraalisuutta
  - **Kannatamme 25 h §:ään ehdotettuja muutoksia**

- **25 m § (Radio- ja televisio-ohjelmien suora siirto)**
  - **Kannatamme ehdotusta**

TEOSTO

Säveltäjä **Cecilia Damström**
Teoston asiakas vuodesta 2010

Direktiiviin perustuvien tekijöiden oikeuksien toteuttamiseksi sekä lisäviivästysten ja sanktioiden välttämiseksi on erittäin tärkeää viedä implementointi päätökseen tämän eduskunnan aikana

TEOSTO

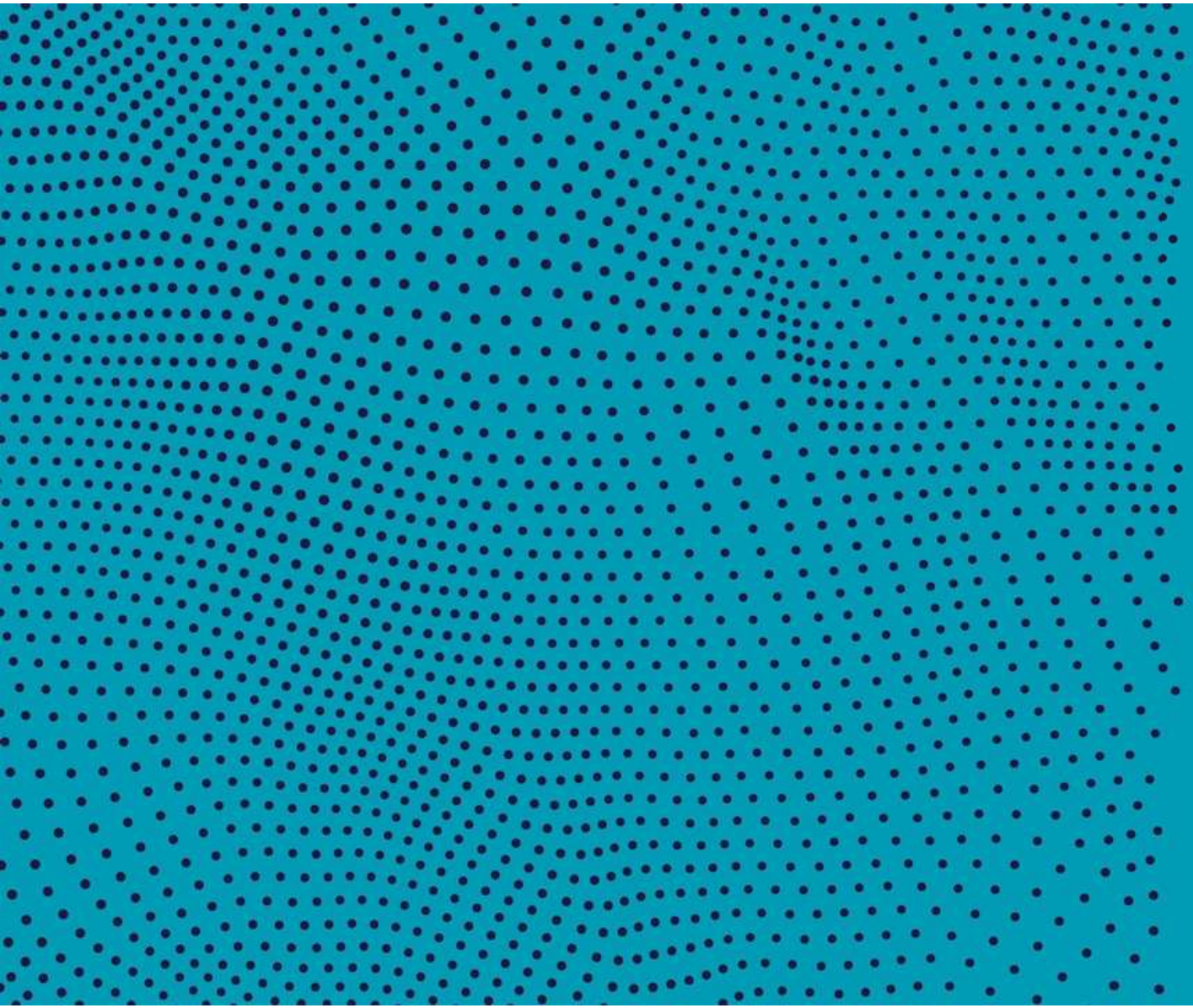

TEOSTO

Musiikin Satama

Keilasatama 2 A

02150 Espoo